

"Jo no mire les estrelles, mire les formigues"

Antoni Albalat (Castelló de la Plana, 1961) ha estat el guanyador del premi Vicent Andrés Estellés de poesia amb 'Llibre de voliaines', un recull de versos traçat al voltant del món dels insectes i de la filosofia zen.

Voliaina és un mot que s'aplica a les papallones i a altres insectes volàtils i fogaços. Aquesta és una de les principals preferències del poeta Antoni Albalat, la fugacitat que impregna tot, començant per l'amor i acabant en la vida mateixa. I a *Llibre de voliaines*, l'esmicola en cinquanta poemes de literatura entomològica barrejada amb experiències vitals. Albalat, que forma part del gabinet de comunicació de la Universitat Jaume I, ja havia demostrat abans la seua preferència pel minimalisme dels insectes i la concreció del cosmos que representen. De fet, un anterior poemari seu es deia *Llibre dels grills*, i la seua vocació lírica es va veure estimulada l'any 1992 per la convocatòria dels premis de l'Ajuntament de Castelló, la Flor Natural dels quals ha guanyat en dues ocasions.

L'afecció entomològica de l'autor transcendeix les implicacions literàries: té a casa uns 200 insectes que fan que la seua dona pondere (amb temor) la possibilitat que, un dia, la col·lecció acabe ocupant la llar sencera, perquè es tracta d'espècies molt prolífiques. Adora l'elegància dels insectes-bastó i la capacitat de suggeriment de les papallones. De fet, es va passar l'estiu caçant-ne. "Es pot extraure poesia d'amor del comportament de les voliaines", explica. "El poeta es desespera davant de la fugacitat, davant de l'amor, i les papallones són la màxima expressió dels moments efímers de la vida", reflexiona. Així, l'escriptor, contemplat les, es fa una idea pròpia del moviment de l'univers.

Una idea trenada amb elements de la filosofia zen, en la qual el cosmos s'entén observant el microcosmos, "i deixant que l'univers fluesca a través teu". El minimalisme oriental impregna bona part del *Llibre de les voliaines*, filtrant-se dins de versos d'ascendència nipona com els *haikus*, que concentren el magma de la creació en un nombre mínim de paraules (la mètrica ortodoxa dels haikus és la de tres versos amb 7, 5 i 7 síl·labes). Autors japonesos com Masaoka Shiki o Matsuo Basho han influït en Albalat, així com la poetessa xinesa Wu Tsao. "M'agrada el concep-

Antoni Albalat. Ha guanyat el premi Estellés amb un poemari influït pels insectes i el zen.

te taoista de concretar el món en una pinzellada", afirma el poeta amant de les cuques. No obstant això, no defuig l'admiració per autors occidentals com Dylan Thomas, a qui considera "el gran poeta del segle XX". Altres deutes de l'autor: les investigacions de Joseph Henry Fabre, l'anomenat "Homer de l'entomologia", escrites amb la bellesa i la fascinació de la lírica, i les aportacions a la mateixa disciplina de Marianne Moore. "Al contrari que altres, jo no mire les estrelles, mire les formigues", apunta l'escriptor. Al seu parer, és ací, en la terra, on està la vertadera essència poètica, no en la dispersió, en la grandiositat metafísica que obnubila altres rapsodes. També pensa que "un poeta no és una ONG". "Al País Valencià -continua-, hi ha massa poetes que es creuen salvadors de la pàtria, i això no és bo; és clar que a mi m'agradaria que les coses foren diferents, però jo

no faig una bandera de la poesia, sinó que la considere una vivència interior, una ratxa que surt de dins a fora." Per consegüent, es mostra crític amb els autors que aprofiten la conjuntura per fer lírica determinada: "No trobaria honest posar-me a fer versos sobre Taiwan quan s'hi produeix un terratrèmol, per mi això són versos d'encàrrec."

No n'hi ha cap d'aquests a *Llibre de les voliaines*. Sí que hi trobem, en canvi, diversos poemes visuals que han estat acoblats al llarg de diversos anys. "I és que hi ha certa edat -comenta l'autor- en què gairebé ja et toca 'destruir' poemes, més que construir-ne".

Una de les prioritats d'Albalat és la poesia infantil, que practica en altres escrits. Enguany, l'Associació de Bibliotecaris Valencians ha guardonat la seua obra *Quines bèsties!* amb el premi Samaruc al millor llibre. "Odie que no hi haja major eixida per a la poesia en català per a nens. A mi m'agrada el treball de Gloria Fuertes, per exemple, però el meu desig seria que el meu fill poguera educar-se poèticament en català." De mica en mica, ell hi va contribuint.

Joan M. Oleaque